

Хроніка культурного життя Хмельниччини (оглядова довідка за матеріалами преси, інтернет-ресурсів та неопублікованих документів за вересень 2024 року)

Загальні питання

У Кам'янці-Подільському відбувся форум «Культура та потенціал особистості». Організатором заходу став Швейцарсько-український проєкт UCORD «Згуртованість та регіональний розвиток України», впроваджений за підтримки Швейцарії компанією NIRAS Sweden AB у співпраці з Агенцією регіонального розвитку Хмельницької області.

До заходу долучився заступник голови обласної ради Валентин Соколюк, директор Агенції регіонального розвитку Хмельницької області Катерина Савчук, керівництво обласної військової адміністрації, працівники місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, культурних інституцій та організацій, вільні митці, а також всі бажаючі, чия діяльність пов'язана зі сферою культури, креативних індустрій та соціальної згуртованості. Учасниками були і представники партнерських регіонів проєкту UCORD з Вінницької, Волинської, Одеської, Сумської та Тернопільської областей.

Форум присвячений темам розвитку культурної політики, багатостороннього діалогу та посилення соціальної згуртованості. Метою його проведення є підвищення усвідомлення важливості культури як чинника розвитку особистісного потенціалу з акцентом на формування лідерських якостей, креативного мислення та соціальної відповідальності, а також впровадження ініціатив, спрямованих на збагачення культурного середовища регіону. Учасниками форуму були представники партнерських регіонів проєкту UCORD Хмельницька, Вінницька, Волинська, Одеська, Сумська та Тернопільська області (<https://km-oblrada.gov.ua/vidbuvsya-forum-kultura-ta-potenczial-osobystosti/>).

У спортивно-культурному центрі «Плоскирів» м. Хмельницький відкрито гончарну майстерню. Проєкт переміг у рамках визначення одержувачів фінансової підтримки на умовах співфінансування (грантів) у 2024 році Програми «Громадські ініціативи» Хмельницької міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки. Створення гончарної майстерні – один із заходів з підтримки захисників України та їх сімей, а також реалізації заходів з надання підтримки ВПО (<https://www.khm.gov.ua/uk/content/goncharnu-maysternyu-vidkryly-u-hmelnyckomu>).

В Хмельницькому з 11 по 28 вересня проходив міський літературний марафон «Слово єднає – перемогу наближає». Його цього року, як і в попередні роки, провели в рамках відзначення Дня міста Хмельницького. Двотижнева подія об'єднала літераторів, читачів, культурних діячів та інших поціновувачів українського літературного слова. Заходи, яких загалом було 25, пройшли в міських бібліотеках та у книгозбірнях сіл громади. Також окремі відбулися в навчальних закладах та інших закладах культури (<https://www.khm.gov.ua/uk/content/u-nashiy-gromadi-zavershyvsya-misky-literaturnyy-marafon-slovo-yednaye-peremogu-nablyzhaye>).

Хмельницька область відзначила **87-му річницю утворення**. З цієї нагоди у Будинку рад відбулися урочистості (<https://km-oblrada.gov.ua/hmelnichchyni-87-vidbulysya-urochystosti/>) та відзначення колективів закладів обласної комунальної власності (<https://km-oblrada.gov.ua/do-richnyczi-utvorennya-hmelnyczkoyi-oblasti-vidznachyly-kolektyvy-zakladiv-oblasnoyi-komunalnoyi-vlasnosti/>).

Хмельницький відзначив 593-ю річницю від першої писемної згадки про місто. З цієї нагоди відбулася низка **благодійних заходів** для підтримки воїнів ЗСУ (<https://www.khm.gov.ua/uk/content/pid-chas-mysteckyh-zahodiv-do-dnya-mista-zbyraly-koshty-na-pidtrymku-ukrayinskyh-zahysnykiv>).

У **Старокостянтиніві**, на території замку князів Острозьких, відбулися **урочистості** з нагоди 815-ї річниці з часу першої писемної згадки про древнє місто. Відбулася **концертна програма** за участю творчих колективів громади, **благодійна виставка-ярмарок майстрів декоративно-прикладного мистецтва** на підтримку ЗСУ, мистецький проєкт «Де Случ з притоками єднається!». Діяла персональна виставка художників Яна Захарчука та Ігумена Лаврентія (<https://km-oblrada.gov.ua/starokostyantyniv-vidznachyv-815-tu-richnyczyu-vid-dnya-pysemnoyi-zgadky/>).

Хмельницький благодійний фонд «Хесед Бешт» відзначив **25-ту річницю від дня створення** (<https://km-oblrada.gov.ua/sogodni-u-hmelnyczkogo-blagodijnogo-fondu-hesed-besht-yuvilej/>).

На території дендрологічного парку «Поділля» у **Хмельницькому** відбувся **благодійний забіг «ВОЛЯ ВИРІШУЄ ВСЕ»** задля підтримки одного з військових формувань Сил спеціальних операцій та з метою вшанування пам'яті загиблих у боротьбі за незалежність України. Зібрані кошти у сумі 504575 грн були передані на закупівлю засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ).

Забіг відбувся у межах ініціативи «Європейський тиждень спорту». Його організаторами були Хмельницька обласна рада, управління молоді, фізичної культури і спорту Хмельницької обласної державної адміністрації, Хмельницький обласний науково-методичний центр культури і мистецтва та спортивний клуб FlashRun. Спонсорами заходу стали ПАТ «Оболонь» та ТОВ ТМ «Насолода». Музично підтримав забіг гурт «STANZA» (<https://km-oblrada.gov.ua/volya-vyrishuye-vse-vidbuvsya-blagodijnyj-zabig-na-pidtrymku-speczpryznachencziv/>).

Бібліотечна справа

Всеукраїнський день бібліотек.

З нагоди відзначення **Всеукраїнського дня бібліотек** у **Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей імені Т. Г. Шевченка** відбулися урочистості за участю голови Хмельницької обласної ради Віолети Лабазюк, завідуючих та працівників окремих бібліотек області (<https://km-oblrada.gov.ua/violeta-labazyuk-pryvitala-bibliotekariv-z-profesijnym-dnem/>); у **Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці** відбувся **XVI Обласний форум бібліотекарів Хмельниччини «Бібліотека – разом можемо більше!»** Захід

розпочався з урочистостей. Заступник голови Хмельницької обласної ради Валентин Соколюк та директор Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Інна Михайлова привітали бібліотекарів області, відзначили кращих представників галузі, серед яких бібліотекарі територіальних громад та обласних установ. До урочистостей долучилися: головний спеціаліст управління культури Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької обласної військової адміністрації Ніна Власюк, голова Хмельницької обласної організації профспілки працівників культури Микола Луценко, помічник народного депутата України Сергія Мандзія Жанна Карвацька, керівники обласних бібліотек, які привітали бібліотечну спільноту з професійним святом та відмітили важливість культурного фронту в умовах запровадженого воєнного стану.

В рамках Форуму підведено **підсумки** та відзначено **переможців** обласного **конкурсу** публічних бібліотек Хмельниччини «Бібліотеки в умовах викликів війни», який проходив у липні – вересні 2024 року у партнерстві Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки спільно з Хмельницьким обласним відділенням ВГО Українська бібліотечна асоціація, Хмельницькою міською організацією Товариства Червоного Хреста України, Благодійною організацією «Благодійний фонд «РОКАДА», навчально-методичним центром цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Хмельницької області В рамках форуму відзначено його переможців. Переможцями стали центральні бібліотеки Ізяславської, Хмельницької, Волочиської, Деражнянської територіальних громад.

Також відбулися **професійні студії** «Бібліотеки в умовах викликів сьогодення», до участі у яких доєдналися генеральний директор Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого Олег Сербін, його заступниця та голова Всеукраїнської громадської організації Українська бібліотечна асоціація Оксана Бруй, фахівці обласних бібліотек та публічних бібліотек області, бібліотек вищих навчальних та базових закладів, представники відділу освіти (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_26_2/2024_09_26_2.php).

В публічних бібліотеках області відбулися: **патріотична зустріч** «Разом до перемоги» (Хмельницька ОУНБ http://ounb.km.ua/news/2024/2024_10_01_8/2024_10_01_8.php); **презентація** книги «Красилівщина католицька (особи, костели, каплиці, цвинтарі)» Галини Косюк, членкині Національної спілки журналістів України та Віталія Лавринчука, краєзнавця, дослідника Поділля – уродженців Красилівщини (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_10_01_3/2024_10_01_3.php); **День** відкритих дверей ГО «Товариство німців Хмельниччини – Відергебурт», партнера Хмельницької ОУНБ в рамках проекту Гете-Інституту в Україні «Мова. Культура. Німеччина» (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_10_01_5/2024_10_01_5.php); **День** відкритих дверей «Я ♥ бібліотеку (Хмельницька обласна бібліотека для дітей імені Т. Г. Шевченка); **інтелект-вікторина** «Бібліо-IQ» (Кам'янець-Подільська центральна міська бібліотека імені Костя Солухи); **бібліогостини** «Усі шляхи

ведуть до бібліотеки!» (*Рихтівська бібліотека-філія Кам'янець-Подільської МЦБС*); **пізнавальна година** «Бібліотека – центр інформації» (*бібліотека-філія № 2 Кам'янець-Подільської МЦБС*); **бібліознайомство** «Запрошуємо у світ книги» (*бібліотека-філія № 11 Хмельницької МЦБС – <https://urlc.net/NE7Z>*); **biblio place** «Фото з улюбленою книгою» (*бібліотека-філія № 8 ім. І. Іова Хмельницької МЦБС – <https://urlc.net/NE7Z>*).

Вродовж вересня в публічних бібліотеках області продовжувалася реалізація **волонтерських проєктів** з плетіння маскувальних сіток, виготовлення оберегів для бійців, збору книг для військових частин міста та шпиталів, дитячих малюнків для воїнів та гуманітарної допомоги, відвідування військового шпиталю тощо.

Фахівці публічних бібліотек проводили заходи для внутрішньо переміщених осіб, які тимчасово перебувають у територіальних громадах області. У бібліотеках для ВПО відбулися зустрічі з психологами, консультації юристів, творчі та поетичні зустрічі, виготовлення оберегів для військових, творчі handmade, майстеркласи тощо.

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

Упродовж 17-20 вересня бібліотекою реалізований **культурно-мистецький проєкт** «Творча Діада» за фінансової підтримки Державної установи «Український інститут книги» за кошти державного бюджету України.

Проєкт «Творча діада» став переможцем конкурсу культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на організацію та проведення заходів з промоції читання і передбачав проведення **літературного туру** публічними бібліотеками області за участю українських письменників Володимира Лиса та Надії Гуменюк.

Відкриття літературного туру відбулося у **Хмельницькій ОУНБ літературною імпрезою** «Письменники – короновані Словом». Учасниками **письменницького рандеву** «Творча доля під знаком таланту» стали користувачі Дунаєвецької міської публічно-шкільної бібліотеки, а знайомства зблизька «Закохані в українське слово» – **Кам'янець-Подільської центральної міської бібліотеки імені К. Солухи**. Авторська зустріч з літераторами пройшла в альма-матері Надії Гуменюк – **Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії**. **Читацький кемпінг** «Невигадані життєві історії Надії Гуменюк та Володимира Лиса» відбувся у **Старокостянтинівській центральній публічній бібліотеці**. Не оминув літературний тур і малу батьківщину пані Надії – Полонщину. Земляки зустріли письменницьке подружжя на **творчій зустрічі** «Кровинка рідної землі» у **центральної бібліотеці Полонської міської ради**.

Заходи відвідали представники місцевого самоврядування, колеги по перу, працівники культури, освітяни, внутрішньо переміщені особи, здобувачі середньої та вищої освіти, люди поважного віку, журналісти та поціновувачі творчості літераторів

(http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_25_1/2024_09_25_1.php).

Також відбулися такі заходи: **засідання Президії Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України** (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_19_1/2024_09_19_1.php); **година пам'яті**

«Здобутки Бойка Давида Васильовича», приурочена 120-річчю від дня народження українського діяча, новатора сільськогосподарського виробництва, двічі Героя Соціалістичної праці (1948 і 1958 рр.), депутата Верховної Ради УРСР 4-х скликань, уродженця с. Летава, що на Чемеровеччині (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_13_3/2024_09_13_3.php); **виїзне засідання** кіноклубу Docudays UA «Право в об'єктиві» в рамках адвокаційного проєкту «Бібліотечний бізнесХаб» програми «DOCU ДІЄ 3.0», яке відбулося на базі Ярмолинецької центральної бібліотеки (Ярмолинецька селищна територіальна громада) на тему «Вибір має значення» (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_20_1/2024_09_20_1.php); **польські читання в бібліотеці** в рамках акції «Національні читання (Narodowe Czytanie)» (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_08_1/2024_09_08_1.php); **панельна дискусія** «Нонфікшн література: сучасні тенденції та перспективи» в рамках Тижня читання від Українського інституту книги (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_05_2/2024_09_05_2.php); **перший урок-дискусія** «Незламність духу українського народу» за участю Орісі Підвальної, завідувачки сектору «Хмельницьке бюро правничої допомоги» Хмельницького відділу надання безоплатної правничої допомоги до Дня знань (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_03_2/2024_09_03_2.php).

У рамках **English Speaking Club (англомовний розмовний клуб)** з волонтеркою Наталією Давидко в центрі «Вікно в Америку» відбулися **тематичні зустрічі** (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_23_1/2024_09_23_1.php; http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_02_1/2024_09_02_1.php), **тренінг** «Перша допомога при травмі» від медичного добровольчого батальйону «Госпітальєри» (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_18_3/2024_09_18_3.php).

Проведено засідання Клубу любителів книжок та європейського кіно **«Книга в кадрі»** (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_26_1/2024_09_26_1.php); **заняття** з пізнання німецької мови та культури (http://ounb.km.ua/news/2024/2024_09_23_2/2024_09_23_2.php).

Хмельницька обласна бібліотека для молоді

На базі книгозбірні відбулася **конференція** за участю представників ГО «Річки Хмельниччини» Павла Везденецького та Віктора Карвана, які разом із представниками громадськості, управлінь та служб, що відповідають за моніторинг і стан річок Південний Буг та Плоска, медійниками висвітлили питання щодо покращення цих водних ресурсів. Також проведено: **літературно-музичний вечір** до Дня міста «Мої любов і радість – мій Хмельницький!» за участю хмельницької міської літературної спілки «Поділля»; **творчий вечір** поета Андрія Горбатюка «Громи на тишу перейдуть»; **літературний вечір** «Математик і поет – Марія Будзінська»; **зустріч** представників міської літературної спілки «Поділля», обласного осередку ВТС «Конгрес літераторів України» та бібліотекарів, під час якої вшанували пам'ять письменника, члена НСПУ, педагога Миколи Никаноровича Магери.

У бібліотеці відбулося відкриття **виставки** «Емоції в кольорі». Це творчі

роботи студентів кафедри рисунку та проектної графіки Хмельницького національного університету і їхньої викладачки Антоніни Шерстинюк. Представлені роботи з кольорознавства, виконані в техніці «Fluid Art» (<https://km-oblrada.gov.ua/vystavka-tvorchih-robot-emocziyi-v-kolori/>).

У День знань фахівці читальної зали провели **перші уроки** для старшокласників ЗОШ № 22, НВО № 4, ліцеїв № 6 та № 17 на теми: «Нині вільна і незламна Україна-ненька. Її ревно захищають нові козаченьки», «Перемагає той, хто пам'ятає», «Незламний народ України» (<https://cutt.ly/qGKFSfK>).

Хмельницька обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка

Підведено підсумки обласного туру Всеукраїнського конкурсу «Лідер читання 2024», який проходив у рамках реалізації Стратегії розвитку читання «Читання як життєва стратегія» (https://www.odk.km.ua/?dep=2&w=show_news&dep_up=3&dep_cur=19&news_id=1853#gsc.tab).

Протягом вересня в книгозбірні відбулися: **бібліошопінг** «Читай! Заробляй! Купуй!» за підсумками літніх читань (https://www.odk.km.ua/?dep=2&w=show_news&dep_up=3&dep_cur=19&news_id=1854#gsc.tab); **година інформаційної гігієни** «Перемога починається з тебе!» за участю партнерів, представників поліції; **мотиваційна зустріч** «Не вирок» в інклюзивному просторі «Free Dreams»; **ювілейні гостини** Оксани Радущинської «У творчій сотні, в колі друзів!»; **випуск літньої групи «Code Club Хмельницький»**; **флеш-акція** «Миру в Україні бути» напередодні Міжнародного дня миру; **бібліовечірка** «Ніч Гаррі Поттера»; **майстерклас** від Надії Борецької з виготовлення валяної прикраси «Як я люблю осінь!»; **підсумки літніх читань** «Читацькі перегони»; **мистецька зустріч** із Галиною Шумило, майстринею яворівського розпису, учасницею студії «Рукотвори» Хмельницького обласного науково-методичного центру культури та мистецтва; «Тедді вечірка» (<https://www.facebook.com/odbkmu>).

У бібліотеці визначили переможця **першого (обласного) туру Всеукраїнського конкурсу «Лідер читання – 2024»**. Ним стала Аліса Дем'янчук, читачка центральної бібліотеки Чорнострівської селищної ради (<https://km-oblrada.gov.ua/lider-chytannya-2024-vyznachenno-peremozhczya-oblasnogo-turu-vii-vseukrayinskogo-konkursu/>).

Публічні бібліотеки Хмельниччини

У мистецькій залі Старокостянтинівської публічної бібліотеки відбулося **відкриття пересувної виставки «(Не)помітні історії»** з розповідями внутрішньо переміщених українців. Фотопроект розповідає історії 9 людей, які пережили полон, депортацію, зазнали сексуального насильства, зумовленого війною, чи були змушені залишити свої домівки на тимчасово окупованих територіях.

Центральна публічна бібліотека (Хмельницької міської ТГ) продовжує реалізацію **проєкту «Нобелівські лауреати»**. Це цикл літературно-філософських бібліоколоквіумів. Ідея проєкту належить художнику й філологу Володимирі Півню (<http://surl.li/wozmkj>). Презентовано літературно-публіцистичний

альманах «Південний Буг», № 13-14 (<https://www.khm.gov.ua/uk/content/uknygozbirni-predstavyly-chergovyy-vypusk-almanahu-pivdennyu-bug>).

У Старокостянтинівській центральній публічній бібліотеці відбулася зустріч з журналісткою і письменницею, головою ГО «Творча сотня «Рух до перемоги» Оксаною Радущинською та презентація книги Дмитра Ліщука «Костянтинівська протопопія в контексті першого українського національного відродження (1580-1610)».

У Полонській центральній бібліотеці відбулася презентація книги Станіслави Старостіної «Герої не вмирають – у пам'яті навечно».

В Ярмолинецькій центральній бібліотеці відбувся бенефіс заслужених артистів України, братів Вадима та Євгена Гжегожевських, з нагоди їхнього 65-річчя.

У відділі краєзнавства Кам'янець-Подільської центральної бібліотеки імені Костя Солухи відбувся День краєзнавства «Фундатор поділлязнавства» до 195-річчя Ю. Ролле – польсько-українського історика, письменника.

В КЗ «Центральна бібліотека Чорноострівської селищної ради» відбулося засідання розмовного клубу «Мова – втілення думки».

Театрально-концертне життя

У Хмельницькому обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Михайла Старицького відбулися прем'єри вистав: «ІТС» (комедія, М. Камолетті) та «OSKAR або сказана авантюра» (фр. комедія, К. Ман'є), а також вистави: «Божевільна ніч або № 13» (комедія, Р. Куні), «Борщ. Мій рецепт виживання» (фантастичний реалізм, М. Смілянець), «Івасик-Телесик» (казка за мотивами М. Кропивницького), «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці» (драма, М. Старицький), «Енеїда» (епопея, І. Котляревський), «В. Івасюк. Моя музика. Моє життя» (концертна програма), «Світлофор Моргайко» (казка, Я. Мер).

Виставу «Молочайник» презентував Одеський театр юного глядача ім. Юрія Олеши (автор – Оксана Гриценко).

Директор театру ім. М. Старицького Андрій Ковальчук взяв участь в урочистостях з нагоди 10-річчя Фундації Масових Видовищ в місті Краків (Польща) і долучився до дебатів на тему будівництва польсько-українських відносин за допомогою культури (<https://www.facebook.com/teatrstarytskogo>).

У Хмельницькому академічному обласному театрі ляльок відбулися вистави: «Пан Коцький», «Маленький принц», «Веселі перегони», «Казки океану», «Бабусина пригода», «Золоте курча», «Веселі пригоди Рудохвостика і Сіропузика», «Гноми доброї Білосніжки», «Країна S» (https://www.facebook.com/PuppetTheatreKhm?locale=uk_UA).

У Хмельницькій обласній філармонії розпочався 86-й концертний сезон. Відкрив його академічний симфонічний оркестр на чолі з диригентом Сергієм Леоновим концертом «Симфонія № 2» австрійського композитора Антона Брукнера.

Також відбулися такі заходи: концертна програма «Микола Довгалюв запрошує...»; концерти «На межі епох: Барвінський і Лятошинський», присвячений українській камерній музиці, за участю квінтету «Фенікс»; Дитячої

студії «Козаки Поділля»; **скрипковий концерт** «Родючі Землі» за участю Академічного симфонічного оркестру на чолі з Тарасом Мартиником (https://www.facebook.com/oblfularmonia/?locale=ru_RU).

Музейна справа

Працівники Державного історико-культурного заповідника «Межибіж» разом із директором Олегом Погорільцем взяли участь у **Першій нумізматичній щорічній конференції «Money & Banking: гроші та банки в історії Європи»**, організованій Національним банком України (https://www.facebook.com/Mezhybizh/?locale=ru_RU).

У Кам'янець-Подільському державному історичному музеї-заповіднику провели **Всеукраїнську наукову конференцію** «Магдебурзьке право на східному прикордонні Європи. 650 років самоврядування у Кам'янці-Подільському», присвячену 650-й річниці надання Кам'янцю-Подільському Магдебурзького права (*Ратуша*). **Всесвітній день туризму** відзначили низкою заходів, зокрема, проведено: **квест** «Таємниці Старого Кам'янця», **екскурсію-подорож** «Стежками Смотрицького каньйону».

У музеї-заповіднику відкрито **персональні виставки**: «Від джерела до річки» Оксани Танасової; акрилового живопису «Те, як я пам'ятаю...» Марини Роля; живопису «Квіти для тебе» Віталія Залуцького (*Виставкова зала*), а також **виставки** документів родинного архіву родини Юзефа Ролле «Поділля. Спадок, що живе»; картин з приватної колекції родини Щербань «Місто – це безліч унікальних поглядів»; робіт студентів коледжу культури і мистецтв «Індикатор мистецьких відчуттів»; «Алегорії козацького письма Бориса Негоди», приурочена 80-й річниці від дня народження заслуженого художника України Бориса Негоди (*Галерея мистецтв*); «Історія дослідження Бакотського печерного монастиря» (*Музей старожитностей*); «Азов-янголи Маріуполя» (*Старий замок*); «Закодовані мрії» майстрині народної вишивки Світлани Макаренко та її учениць (*Галерея мистецтв*); «Виставка «ЩЕДРИК Story» (*Ратуша*).

Завідувачка відділу маркетингу, розвитку та комунікацій музею-заповідника Інна Лозінська провела **екскурсію** для Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Індонезія в Україні Аріфа Мухаммеда Басалама, який здійснив офіційний візит до Кам'янця-Подільського з нагоди 32-ої річниці встановлення дипломатичних відносин між Республікою Індонезія та Україною.

За участю гіда-перекладача музею-заповідника Надії Юрчак та інших екскурсіводів реалізувалася **туристично-краєзнавча акція** для студентів-першокурсників «Я – студент туристичного міста» (https://www.facebook.com/KPDIMZ/?locale=ru_RU).

У Національному історико-архітектурному заповіднику «Кам'янець» проведено **круглий стіл** «Перспективи розвитку туризму в Хмельницькій області на сучасному етапі» до Всесвітнього дня туризму; відбулося **відкриття всеукраїнської виставки живопису пастеллю** ГО «Пастельна гільдія України»; а також заходи, приурочені Дням Європейської Спадщини, зокрема,

представлено **виставку** «Подільський корал» за напрацюваннями І. Касіяника; **експозиції** «Деревообробні ремесла на Поділлі» (локація – Гончарська башта); «Кам'яне мереживо міста» (локація – дворик Руського магістрату); «Історія фортифікацій XV – XVIII ст.» (локація – Казематська башта); виставку творів Сергія Кукурузи із фондів НІАЗ «Кам'янець», яка приурочена 45-й річниці з дня смерті художника; **демонстрацію фільму** «Кам'янець – діамант Поділля», **роликів** «Кам'янець – місто фортеця».

У Хмельницькому обласному художньому музеї відбулися: **учасницькі екскурсії** актуальною експозицією музею; **відкриття персональної виставки** Світлани Мельничук «За межами звичного»; **відкриття мінівиставки творів** Олександра Власенка (з колекції ХОХМ) в рамках виставкового проєкту «Будьмо»; **ретроспективна виставка творів** Лариси Пішої «Сила природи»; **лекція** від Дмитра Михайловського «Як зображували освіту й науку в мистецтві»; **відкриття дослідницького фотопроекту** Дзвінки Пінчук «Чи може мова мати ПТСР» в межах міжнародного перекладацького фестивалю «Translatorium»; **презентація аромату міста** від Тетяни Голки; **книжкові посиденьки** в музеї «Володимир Домонтович “Доктор Серафікус”» (<https://www.facebook.com/artXOXM/>).

Науковці Хмельницького обласного краєзнавчого музею до Всесвітнього дня туризму провели **цикл тематичних екскурсій та воркшопів** для студентів 1 курсу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова за спеціальністю «Туризм», а також провели **зустріч** з вихованцями центру реабілітації «Родинний затишок» у межах музейного проєкту сторітайм «Всі ми рівні – всі ми різні», під час якої за допомогою ентомологічної колекції та ілюстрацій поділилися науковою інформацією про комах та виготовили тематичні маски.

Вчений секретар обласного краєзнавчого музею Сергій Єсюнін **презентував** свою книгу «Хмельниччина: минуле, що дивує» у туристично-інформаційному центрі «Щодня Хмельницький» (<https://www.facebook.com/okm.km.ua/>).

Хмельницький обласний літературний музей завершує **зйомки** нового короткометражного фільму «Коли співають мертві...» про діяльність організації українських націоналістів (ОУН) на території теперішньої Хмельницької (до 1954 року – Кам'янець-Подільської) області. Сюжет будується на реальних подіях, що відбувалися в с. Дідківці на території сучасної Ямпільської територіальної громади в 1950 – 1951 роках. Зйомки відбуваються в ігровому стилі. У ролях – артисти обласного академічного музично-драматичного театру імені Михайла Старицького й самодіяльні актори. Режисер фільму – директор обласного літературного музею, письменник Василь Горбатюк (<https://km-oblrada.gov.ua/hmelnyczkyy-oblasnyj-literaturnyj-muzej-zavershuye-zjomky-korotkometrazhno-go-filmu-pro-diyalnist-oun/>); https://www.facebook.com/Litmuzzey/?locale=ru_RU).

У Хмельницькому музеї-студії **фотомистецтва** відбулося **відкриття просвітницького арт-фотопроекту** «Спадщина. Хусткування», авторами й організаторами якого є Ірина Сторож (режисерка, арт-фотографія) та Олена

Ярошенко (волонтерка, організаторка благодійних заходів і просвітницьких волонтерських проєктів та благодійних весіль для військових) (https://www.facebook.com/photomuzeum/?locale=uk_UA).

Працівниками **Музею пропаганди** проведено **патріотичний урок** «Шлях до свободи: Україна в війні»; **квест** «Таємниці музею»; **історичний квест** до Дня українського козацтва «Перемагає той, хто пам'ятає»; **пішохідну екскурсію містом** «Це моє місто. Це моя історія»; **екскурсію-квест** «Відома й невідома Шепетівка»; **музейні уроки** «Бабин Яр: історія, яка не має забуття» та «Вступ СРСР в II світову війну»; **цикл уроків** «УПА. Війна тепер як і тоді...» (https://www.facebook.com/museumofpropagandashepetivka/?locale=uk_UA).

Експонувалася **виставка** творчих робіт заслуженого художника України, члена Національної спілки художників України Олексія Леонова «Молитва в скульптурі».

На базі **Городоцького краєзнавчого музею** відбулась «**Перша Всеукраїнська конференція пам'яті архітекторки-реставраторки Ольги Пламєницької**» в рамках підготовки та проведення заходів з нагоди Дня міста Городок (<https://www.youtube.com/watch?v=UOjw4tCy-I>).

У **Нетішинському міському краєзнавчому музеї** відбулась **презентація двох виставок** з нагоди Дня міста: «Я так люблю ходити рідним містом!» з колекції світлин Сергія Цимбаліста та «Нашого цвіту...» з колекції вишиванок Наталі Зеленської.

Будинки культури

У **Городоцькому будинку культури** творчі колективи Городоцької громади підтверджували звання «народний аматорський» та «зразковий».

У **Новоставецькому будинку культури** (Теофіпольська ТГ) відбувся благодійний ярмарок на підтримку ЗСУ (<http://surl.li/jjxhms>).

Фестивалі. Конкурси

Народний ансамбль пісні і танцю «Співуче джерело» Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Ігора Цмура отримав Гран-прі **XXVI Міжнародного конкурсу-фестивалю музики, пісні і танцю «Neos Marmaras Cup 2024»**, що проходив у місті Неос Мармарас (Греція). У ньому взяли участь 12 колективів з різних країн світу, а це понад 400 талановитих учасників (<https://km-oblrada.gov.ua/ansambl-hmelnyczkoyi-gumanitarno-pedagogichnoyi-akademiyi-zdobuv-gran-pri-mizhnarodnogo-festyvalyu/>).

Хмельницький академічний обласний театр ляльок став учасником **V Відкритого фестивалю театрального мистецтва «Scene-Fest»**, який проходив у м. Кропивницький та був присвячений 85-річчю утворення Кіровоградської області і заснування обласного театру ляльок.

Захід проведено з метою популяризації кращих досягнень театрального лялькового мистецтва, підвищення статусу мистецтва театру ляльок в суспільстві та на підтримку ментального здоров'я глядачів під час воєнного стану в країні (<https://km-oblrada.gov.ua/hmelnyczkyj-akademichnyj-oblasnyj-teatr->

[lyalok-stav-uchasnykom-vidkrytogo-festyvalyu-teatralnogo-mystecztva-scene-fest/](https://www.facebook.com/share/p/ouqQQbz3AnX8NPKv/)).

Викладачі Самчиківської художньої школи ТНДП мистецтва взяли участь у фестивалі «Жива культура – живий світ», присвяченому нематеріальній культурній спадщині, який проходив у Пирогові, в Національному музеї народної архітектури та побуту України. Вони презентували унікальний автентичний самчиківський розпис

(<https://www.facebook.com/share/p/ouqQQbz3AnX8NPKv/>).

У Хмельницькому з 27 по 29 вересня проходив VII літературно-перекладацький фестиваль «Translatorium». Цьогорічна тема фестивалю: «Переклад як спосіб пам'ятати», що зосереджує увагу на взаємозв'язку між перекладом та пам'яттю. Учасники досліджували, як ці процеси впливають на формування культурної спадщини. Фестиваль мав на меті показати, як переклад допомагає переосмислювати та зберігати культурні цінності, переносячи їх у нові часові та просторові контексти.

Учасниками були іноземні поети та перекладачі Рімас Ужгіріс, Марцін Гачковський, Розе Аріель, а також українські митці та інтелектуали Ростислав Семків, Катерина Міхаліцина, Остап Сливинський, Юрко Прохасько та інші.

У Хмельницькому обласному науково-методичному центрі культури і мистецтва відбувся етнофестиваль пісенної спадщини літнього та осіннього календарного циклу «Обжинки» (<https://honmccm.com.ua/etnofestyval-pisennoi-spadshchyny-osinnoho-kalendarnoho-tsyklu-obzhynky/>).

Бренд одягу «Верба», засновницею якого є письменниця, членкиня НСПУ Олена Іськова-Миклашук, був представлений на Першому всеукраїнському фестивалі «Коло ветеранів» у столиці.

Концерти

Для військовослужбовців Хмельницького підрозділу Національної гвардії України відбувся концерт гурту Kozak System.

У селі Сивороги відбувся благодійний концерт «Пісні співаємо, Перемогу наближаємо» за участю фольклорного колективу «РОДИНА» на підтримку ЗСУ.

Просвітництво. Художня самодіяльність

До Міжнародного дня миру, з ініціативи Хмельницької обласної ради, Хмельницький обласний науково-методичний центр культури і мистецтва організував патріотичний майстерклас для дітей з виготовлення паперових голубів як символу миру й духовного розвитку нації (<https://km-oblrada.gov.ua/malenki-serczya-ukrayincziv-mriyut-pro-peremogu-ta-myr/>). Такий же майстерклас працівники ХОНМЦКіМ на чолі з директоркою Майею Онищук провели і в реабілітаційному центрі «Турбота» Хмельницької міської дитячої лікарні (<https://honmccm.com.ua/12791-2/>).

Також у ХОНМЦКіМ проведено майстеркласи для дорослих з виготовлення бісерних прикрас та ляльок-мотанок із кукурудзяного листа (<https://honmccm.com.ua/majster-klasy-dlia-doroslykh-iz-vyhotovlennia-bisernykh-pykras-ta-lialok-motanok-iz-kukurudzianoho-lystia/>); звукооператорів клубних закладів культури та мистецьких шкіл області на тему «Робота звукооператорів

зі студійним та концертним обладнанням» за участю звукорежисера вищої категорії ХОМЦКіМ Сергія Врублевського (<https://honmccm.com.ua/majster-klas-dlia-zvukooperatoriv-klubnykh-zakladiv-kultury-ta-mystetskykh-shkil-oblasti/>); відбулася **презентація збірки авторських пісень для дітей та молоді «GRONO»** методистки відділу народної творчості та нематеріальної культурної спадщини Діани Гончар (<https://www.facebook.com/share/p/MJcgorq3SvzuZqQs/>).

Керівниця народної художньої студії «Рукотвори» Хмельницького ОНМЦКіМ Таїсія Стан провела **ZOOM-зустріч** з працівниками культури області, виступивши з **лекцією-презентацією** «Нове життя смотрицької кераміки» (<https://honmccm.com.ua/zoom-zustrich-nove-zhyttia-smotrytskoi-keramiky/>).

В **Ярмолинцях** відбувся **патріотичний захід** за участю Святослава Края, заслуженого артиста України, фіналіста конкурсу «Україна має талант», а наразі – керівника мистецького проєкту «Гордімося, друзі, що ми українці», метою якого є підтримка ЗСУ. Ярмолинці стали частиною концертного туру Святослава Края, який він організовує ще з 2014 року.

Книговидання

У **Сатанові** відбулася **презентація книги** Катерини Липи «Сатанів. Тевтонське прокляття» (https://ye.ua/kultura/71097_Prezentaciya_na_ruyinah_zamku_yak_vidbuvalosya_p_ershe_znayomstvo_chitachiv_z_istorichnim_romanom_Sataniv_Tevtonske_proklyatt_ia_.html).

Виставки

У приміщенні **Хмельницької обласної ради** відкрито **виставку картин** Ганни Єрменчук-Гручман, викладачки Волочиської дитячої школи мистецтв. Роботи у стилі декоративного розпису представлені Хмельницьким обласним науково-методичним центром культури і мистецтва (<https://km-oblrada.gov.ua/ubudynku-rad-eksponuyetsya-vystavka-u-styli-dekoratyvnogo-rozpysu/>).

У **мистецькій залі управління культурної політики і ресурсів виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради** відбулося **відкриття виставки картин** «Мій третій раз» випускника комунального освітнього закладу в галузі культури мистецької школи «Художня школа» Віталія Праворського (<https://www.facebook.com/share/p/fL1ZcnpFAQvc4Je/>).

У **Хмельницькому обласному науково-методичному центрі культури і мистецтва** відбулося **урочисте відкриття виставки художніх виробів майстрів декоративно-прикладного мистецтва** «Сяйво творіння» Ганни Єрменчук-Гручман (декоративний розпис, витинанка) та Оксани Баландюк (художня обробка шкіри) (<https://honmccm.com.ua/urochyste-vidkryttia-personalnoi-vystavky-khudozhnikh-tvoriv-hanny-iermenchuk-hruchman-ta-oksany-balandiuk/>).

Напередодні іудейського свята Рош ха-Шана (початок нового року) відбулося **відкриття експозиції** високохудожнього різьблення по каменю «Кам'яне мереживо давніх мацев». Співорганізатором заходу став начальник відділу культури, національностей, релігій та туризму Городоцької міської ради Олег

Федоров (<https://honmccm.com.ua/ekspozytsiia-vysokokhudozhnoho-rizblennia-po-kamenu-kam-iane-merezhyvo-davnikh-matsev/>).

Вшанування пам'яті

В приміщенні **Хмельницького професійного ліцею** відкрили **меморіальні дошки** Героям російсько-української війни, випускникам навчального закладу В'ячеславу Назарову, Никіті Баранову, Богдану Власюку, Віктору Здибелю, Андрію Гнатюку (<https://www.khm.gov.ua/uk/content/memorialni-doshky-vidkryly-geroyam-rosiysko-ukrayinskoyi-viyny>).

На фасаді бібліотеки у **селі Острівчани** (*Кам'янець-Подільська міська громада*) відкрили **меморіальну дошку** у пам'ять про воїна-захисника Володимира Ярошука.

На фасаді **Кам'янець-Подільської міської школи мистецтв** відкрили **меморіальну дошку** на честь воїна Дениса Дубчака.

На фасаді Кам'янець-Подільського ліцею № 14 м. відкрили **меморіальну дошку** воїну, молодшому сержанту Віктору Горчинському.

на фасаді Кам'янець-Подільського фахового коледжу культури і мистецтва, відкрито **пам'ятний знак** на честь загиблого воїна Олександра Красілича.

У **Війтовецькій громаді** на Волочищині відкрили **Алею Слави** на честь воїнів-захисників, які віддали життя за Україну.

У залі **Ярмолинецького будинку дитячої та юнацької творчості** відбувся **меморіальний захід** «Сторінки пам'яті» на честь Героя російсько-української війни Тараса Чвартацького.

В **Ярмолинцях**, у День пам'яті захисників та захисниць України, відбулося відкриття **Алеї Слави**.

У **Маківській громаді** на Дунаєвеччині відбулося урочисте відкриття **меморіальних дошок** воїнам-землякам Олексію Решетнику, Ігорю Ясінському та Масиму Пономаренку.

У **Сатанові** відкрили **Алею пам'яті** на честь загиблих Героїв.

У **Чорноводах** на Городоччині відкрили **меморіальну дошку** на честь загиблих Героїв Валерія Рижного та Романа Водяного.

Підвищення кваліфікації

У **Хмельницькому обласному науково-методичному центрі культури і мистецтва** проведено **обласну нараду директорів мистецьких шкіл** з питань підсумків їхньої діяльності у 2023 – 2024 навчальному році та напрямків роботи на наступний 2024 – 2025 навчальний рік (<https://honmccm.com.ua/oblasna-narada-dyrektoriv-mystetskykh-shkil-z-pytan-pidsumkiv-ikh-diialnosti-u-2023-2024-n-r-ta-napriamkiv-roboty-na-2024-2025-n-r/>), а також **онлайн-семінар** на тему: «Підвищення цифрової грамотності працівників інформаційно-методичних служб центральних клубних закладів» для працівників будинків культури територіальних громад області, відповідальних за інформаційно-методичне забезпечення. У ньому взяли участь 38 клубних працівників області (<https://honmccm.com.ua/onlajn-seminar-dlia-pratsivnykiv-budynkiv-kultury-terytorialnykh-hromad-oblasti/>).

Володимир Павловський, керівник молодіжного аматорського театру «Безмеж», що діє при Хмельницькому центрі національного виховання учнівської молоді, для фахівців Хмельницької ЦБС провів тренінг з акторської майстерності (<https://salo.li/fDB61b4>).

Бібліотекар I категорії відділу краєзнавства

Альона РАДЕЦЬКА